

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 15.10.2001

58. vuosikerta

Numero 3

Sivu3

Suorakylvöllä ruista vaivattomasti

ARJO KANGAS, MTT ja TAPIO PENSAS, Laihian Mallas Oy

Kasvukauden myöhäisyys ja edellisen satokauden puintien edistymisen vaikuttavat usein ratkaisevasti syysviljojen kylvöalaan. Yleensä rukiin kylvöaikaan puinnit ovat Pohjanmaalla kesken. Kun valmiin sadon saaminen talteen on viljelijän päällimmäinen murhe, ei ruislohkon muokkaukselle ja kylvölle riitä aikaa. Suorakylvö saattaa kuitenkin olla ratkaisu syysrukiin viljelyssä.

Tänä vuonna korjatun syysvehnän ala oli 28 prosenttia edellisvuotista pienempi. Syysrukiilla ala pieneni 35 prosenttia. Kylvöalojen suuret vaihtelut ovat tyypillisiä syysviljoille. Hinta- ja menekkiodotukset vaikuttavat tietenkin osaltaan siihen, miten paljon viljoja halutaan kylvää. Vehnää saadaan myös kevätkylvöistä, mutta jos ruista ei syksyllä saada kylvöön riittävästi, puute on korvattava tuonnilla.

Pohjanmaalla rukiin edullisinta kylvöaika on elokuun viimeinen viikko. Tällöin sadonkorjuu on kuitenkin tavallisesti kiireisintä. Suuri este rukiin viljelylle onkin se, ettei sen kylvölle riitä aikaa kesken kiireisimmän sadonkorjuun. Ongelmaa korostaa vielä se, että tilojen pinta-alat ovat kasvaneet ja työvoima on vähentynyt.

Suorakylvöstä hyviä kokemuksia

MTT:n Etelä-Pohjanmaan tutkimusasemalla Ylasterossa ja Laihian Mallas Oy:n sopimusviljelijöiden tiloilla on kahtena vuonna kokeiltu rukiin suorakylvöä. Kokemukset ovat olleet hyviä. Syksyllä 1999 suorakylvöä kokeiltiin viidellä ja syksyllä 2000 kymmenellä tilalla. Tilat ovat Laihialla, Vähässäkyrössä ja Mustasaareissa. Tilojen ruislohkoista puolet on kylvetty perinteisesti muokattuun maahan tavallisella kylvölannoittimella. Puolet lohkoista on kylvetty ohran sänkeen suorakylvökoneella. Kylvämiseen on käytetty Vieskan Metallin suorakylvökoneita. Joillakin tiloilla suorakylvökoneella on kylvetty myös kynnökseen.

Ensimmäisenä vuonna suorakylvö tuotti keskimäärin yhtä hyvän ruissadon kuin perinteinen kylvö. Vuonna 2000 kylvettyjen rukiiden sadot eivät ole vielä tiedossa. Suorakylvetyt kasvustot talvehtivat kuitenkin hyvin ja näyttivät elokuun puolella välissä silmämääräisesti erittäin lupaavilta. Viime vuoden kylvöissä lajikkeena oli Riihi.

Etelä-Pohjanmaan tutkimusasemalla syksyllä 2000 korjatussa kokeessa sänkeen suorakylvetty ruis tuotti yhtä hyvän sadon kuin perinteinen kylvö. Koe kylvettiin 23.

elokuuta 1999. Kylvöä lukuun ottamatta koeruutuja viljeltiin samalla tavalla. Koe ruiskutettiin 6. syyskuuta Karatella kahukärpäsen torjumiseksi. Talvituhoja vastaan oras suojattiin 29. lokakuuta Sportak- ja Topsin-ruiskutuksella.

Varissut ohra voi olla ongelma

Suorakylvö on otettava huomioon edellistä viljaa puitaessa. Olki on silputtava ja levitettävä tasaisesti peltoon. Lisäksi on vältettävä kasaamista olkea esimerkiksi käännöspaikkoihin. Nykyiset ohralajikkeet ovat lyhyitä eikä olki ole ollut ongelma suorakylvössä. Ongelmia voi sen sijaan aiheuttaa varisseista ohran jyvästä kasvava oras. Vuonna 2000 kylvetyistä koelohkoista ainoa epäonnistuminen suorakylvössä johtuikin juuri tästä. Eräällä koelohkolla suorakylvöä edeltänyt ohra varisti poikkeuksellisen paljon jyviä. Syksyllä kasvanut tiheä ohran oras tukahdutti rukiin, joka jouduttiin rikkomaan keväällä.

Edeltävän kevätiljan orasta tulee aina jonkin verran suorakylvetyin rukiin joukkoon. Syksyinen oras toimii kasvualustana sienille, jotka voivat tarttua myös rukiiseen. Vielä onkin selvitettävä, lisääkö suorakylvö talvituhosieniltä suojaavien ruiskutusten tarvetta tavalliseen kylvöön verrattuna. Jos siemeniä on varissut runsaasti, lienee varmintä kyntää lohko ennen kylvöä. Suorakylvö näyttää onnistuvan myös kynnökseen.

Suorakylvön edut ja ongelmat

Rukiin suorakylvöä selvittävä ja kehittävä hanke on juuri saanut rahoituksen Pohjanmaan TE-keskukselta. Tarkoituksena on, että MTT:n Etelä-Pohjanmaan tutkimusasema, Laihia Mallas ja hankkeeseen osallistuvat viljelijät selvittävät suorakylvön etuja ja haittoja. Tärkeää on saada suorakylvöstä kokemuksia erilaisina vuosina. Myös suorakylvön tuottaman sadon laatua tutkitaan. Hanke jatkuu vuoteen 2003.

Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 3/2001: 3 sähköposti arjo.kangas@mtt.fi puhelin (06) 474 6401